

Galícia escrita

Fa uns quants anys, a Mallorca, Josep M. Llompart publicava una petita antologia de *Quinze poetes gallecs* (Ed. Moll) que abastava des de les originàries «cançons d'amic» fins a les darreres mostres poètiques de Manuel Maria i Xosé Luis Méndez-Ferrín. Ara s'anuncia, a cura del mateix antòleg, un volum de *Poesia galaico-portuguesa* (Ed. 62) d'imminent aparició. I no fa massa, dins del marc del renovat «Gal·lusca» celebrat a Barcelona, va presentar-se la primera edició bilingüe de *L'illa de les dones folles/A illa das mulleres loucas* (Llibres del Mall), d'Alfonso Pexegueiro. Però, ¿quina és l'actualitat literària a Galícia? ¿Quina l'estètica dels escriptors gallecs d'ara mateix? ¿Quines són les respostes a aquests i d'altres interrogants, va aprofitar, entre altres coses, el «I Encontre

Josep PIERA

De dalt a baix, els poetes de l'antologia «De amor e desamor» i una portada de la revista «Escrita».

d'escriptors gallecs, bascos i catalans» del juny passat.

Així, des de la meua apreciació personal, el resultat més positiu d'aquesta nova versió de l'històric «Gal·lusca» ha estat el descobriment de Galícia. D'una Galícia escrita, vull dir. I escrita pels escriptors de les darreres promocions, per aquells que tenen una formació, unes

preocupacions i una edat, pròximes a les nostres. Parle de la gent de la revista *Escrita* i dels poetes de la novíssima i recent antologia *De amor e desamor*. Parle de Margarita Ledo, de Pepe Càccamo, o de Xavier Seoane, de Miquel Anxo Fernán-Vello, entre d'altres. I és que sempre s'acaba, en aquestes trobades sociointel·lectuals, considerant com allò més fructífer les noves relacions que s'hi estableixen en base a les afinitats o les discrepàncies personals.

Amb açò no vull dir que certes declaracions de principis, com ara el «Manifest de Poblet», siguin gestos inútils. No és això. Sí que vull dir que són els contactes humans i la descoberta d'unes personalitats i unes obres literàries allò que realment m'importa. Tot i açò, cal dir que l'anomenat «Manifest de Poblet» (d'escassa ressonància al País Valencià) té una significació cultural a tindre en compte. No sols ambiciosa convertir-se en un text històric, sinó que respon a d'altres definicions («són escriptors gallecs, bascos i catalans aquells que usen com a instrument de creació les seues respectives llengües, és a dir: gallec, èuscar i català») i es manifesta davant la tendència constant —de vegades grollera, d'altres subliminal— a marginar aquests escriptors del propi context social i públic, a tancar-los dins la gàbia de l'oblit o el menyspreu. I només per això ja seria important el «Manifest de Poblet» (tot un símbol, vaja!). Però quan aquesta declaració intel·lectual apareix publicada en una revista gallega com *Escrita*, la seua significació augmenta i en ressalta l'oportunitat.

Escrita, que a hores d'ara va pel seu número 4, és una revista literària de

creació, de pensament, d'opinions i de reflexions escrites que coordina Margarita Ledo i edita l'Associació de Escriitores en Lingua Galega. Amb força gràfica, gran i agressiva, *Escrita* ens presenta un panorama cultural variat, no dogmàtic, atent a tot, que la situa en un context viu, actual, gallec i cosmopolita, d'ells i de tots. A *Escrita*, igual trobem un article sobre «Edoardo Sanguinetti en Compostela», que un dossier sobre la Moda en el vestir i en el ser, o una aproximació a la poesia metafísico-bàquica de Li Po i unes col·laboracions visuals de Joan Brossa. I això, és clar, sols al darrer número, on també es reprodueix el «Manifest de Poblet» i hi ha un article sobre novel·la policiaca de Jaume Fuster.

De amor e desamor, per una altra banda, és una antologia de deu poetes, nascuts entre el 1944 i el 1962, realitzada «en base a un criteri de vicinidade e camaradaxe». Tot i no voler presentar-se com un front poètic, l'antologia pretén ser una denúncia d'una situació editorial asfixiant —diu el pròleg— al mateix temps que d'una eclosió literària estimable. Plural en les seues poètiques, diversa en actituds vitals i creatives, *De amor e desamor* resulta tota una mostra de la vitalitat del moment literari gallec, un altre aparador de la modernitat que ens era desconegut, una troballa. Així s'ofereix un ventall de veus poètiques que ens resulten atractives, màgicament llunyanes i sensorialment pròximes.

Per acabar, una reflexió oberta: entre nosaltres hi ha pintors, novel·listes, poetes, músics, dramaturgs, periodistes..., però, ¿hem aconseguit l'expressió de la nostra modernitat actual?